

آتش زبانه مو کشید

احراق بیت فاطمه علیها السلام

در منابع امامیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

# و آتش زبانه می کشید

نویسنده:

علی لباف

ناشر چاپی:

منیر

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

## فهرست

۵	فهرست
۷	و آتش زبانه می‌کشید
۷	مشخصات کتاب
۷	پیشگفتار
۷	گفتار یکم: شمارش نصوص حاکی از احراق درب خانه فاطمه علیهاالسلام در منابع امامیه
۷	منبع شماره ۱: «کتاب سلیم»
۷	منبع شماره ۲: «الهدایه الکبری» (۸):
۷	نقل اول:
۸	نقل دوم
۸	نقل سوم
۸	منبع شماره ۳
۸	منبع شماره ۴
۸	منبع شماره ۵
۸	منبع شماره ۶
۹	منبع شماره ۷
۹	منبع شماره ۸
۹	منبع شماره ۹
۹	منبع شماره ۱۰
۹	منبع شماره ۱۱
۹	منبع شماره ۱۴
۹	[توضیح]
۹	درباره کتاب إثبات الوصیه (دارالأضواء، بیروت)
۱۰	گفتار دوم: دورنمای احراق درب خانه فاطمه علیهاالسلام در فارسی نگاشته‌های علمای امامیه

گفتار سوم: درب خانه فاطمه علیهاالسلام در آئینه اسناد و مدارک تاریخی (منابع شیعه و سنی).....	۱۰
سند شماره ۱.....	۱۰
سند شماره ۲.....	۱۰
سند شماره ۳.....	۱۰
سند شماره ۴.....	۱۱
سند شماره ۵.....	۱۱
سند شماره ۶.....	۱۱
سند شماره ۷.....	۱۱
سند شماره ۸.....	۱۱
[توضیح].....	۱۱
آیا درب خانه‌های مدینه «مسمار» داشته است؟.....	۱۲
یادآوری.....	۱۲
اشاره.....	۱۲
سند شماره ۱.....	۱۲
سند شماره ۲.....	۱۲
پی‌نوشت.....	۱۲
درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان.....	۱۴

## و آتش زبانه می کشید

### مشخصات کتاب

سرشناسه: لباف علی ۱۳۵۳ - عنوان و نام پدیدآور: و آتش زبانه می کشید: احراق بیت فاطمه علیهاالسلام در منابع امامیه / به اهتمام علی لباف؛ [به سفارش گروه طرح و تحقیق فاطمیه . مشخصات نشر: تهران: منیر ۱۳۸۷ مشخصات ظاهری: [۳۲] ص. ۹۷۸ - ۹۶۴۵۳۹ - ۰۷۹ - شابک: ۸۰۰۰ ریال: ۰ وضعیت فهرست نویسی: فایا (برونسپاری (یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس. موضوع: فاطمه زهرا علیهاالسلام ، ۸؟ قبل از هجرت - ۱۱ق - مصائب رده بندی کنگره: ۳ / BP۲۷ / م ۵۶ ل ۲ ۱۳۸۷ رده بندی دیویی: ۲۹۷ / ۹۷۳ شماره کتابشناسی ملی: ۱۵۳۷۱۴۶

### پیشگفتار

(همان طور که در کتاب زخم آتش (۱) ملاحظه نمودید، منابع عامه بنا بر اهداف و انگیزه‌هایی غرض‌ورزانه تنها به ثبت ماجرای «تهدید عمر به آتش زدن خانه فاطمه علیهاالسلام» اکتفا کرده‌اند به همین دلیل، علمای شیعه نیز در مقام مناظره با اهل سنت، به ناچار تمامی استدلالهای خود را بر مبنای «تهدید به احراق» تنظیم نموده‌اند. شاید همین امر موجب گردیده است که این توهم در ذهن برخی افراد پدید آید که «وقوع احراق» چندان هم مورد تأکید عالمان شیعه نبوده است. چنانچه دکتر اصغر قائدان در کتابش به نام «تحلیلی بر مواضع سیاسی علی بن ابیطالب علیه السلام، صفحه ۸۶» (۲) می‌نویسد: مسأله آتش زدن در خانه فاطمه (س) توسط عمر، تنها در یکی دو منبع از جمله اثبات الوصیه مسعودی (ص ۱۱۵) ذکر شده است. در این نوشتار به جستجو و شمارش برخی منابع و مآخذی می‌پردازیم که از زبانه کشیدن آتش بر درب خانه حضرت زهرا علیهاالسلام سخن به میان آورده‌اند. (۳)

### گفتار یکم: شمارش نصوص حاکی از احراق درب خانه فاطمه علیهاالسلام در منابع امامیه

#### منبع شماره ۱: «کتاب سلیم»

در «کتاب سلیم» (۴) می‌خوانیم: نقل اول ...: ثم عاد عمر بالنار فأضرمها فی الباب فأحرق الباب (... ۵ ...) سپس عمر با [شعله‌ای از آتش برگشت و درب خانه [حضرت زهرا علیهاالسلام] را به آتش کشید و درب سوخت ... نقل دوم ...: و دعا عمر بالنار فأضرمها فی الباب ثم دفعه فدخل (... ۶ ...) و عمر، [شعله] آتش طلب کرد و درب خانه [حضرت زهرا علیهاالسلام] را به آتش کشید؛ سپس آن را هل داد و داخل [خانه] شد ... □ خاطر نشان می‌گردد که به سند فوق، در کتابهای: (۱) - «الإحتجاج» (تألیف: طبرسی متوفای قرن ۶) (۲) - «راحة الأرواح» (تألیف: ابوسعید سبزواری متوفای قرن ۸) (۳) - «کامل بهائی» (تألیف: عماد الدین طبری متوفای قرن ۹) (۴) - «أنساب النواصب» (تألیف: خادم استرآبادی متوفای قرن ۱۱) (۵) - «محرق القلوب» (تألیف: ملا مهدی نراقی متوفای ۱۲۰۹) نیز استناد گردیده است. (۷)

#### منبع شماره ۲ «الهدایه الکبری» (۸):

#### نقل اول:

در کتاب «الهدایه الکبری» (۹) می‌خوانیم ...: و هی النار التي أضرمتموها علی باب داری (... ۱۰ ...) و آن آتشی است که بر درب

خانه من افروختید ... □ خاطر نشان می‌گردد که به سند فوق، در کتابهای: (۱) - «إرشاد القلوب» (تألیف: حسن بن محمد دیلمی متوفای ۷۷۱) (۲) - «حلیه الأبرار» (تألیف: سید هاشم بحرانی متوفای ۱۱۰۷) (۳) «مدینه المعاجز» (تألیف: سید هاشم بحرانی) نیز استناد گردیده است. (۱۱)

### نقل دوم

فجمعوا الحطب ببابنا و أتوا بالنار لیحرقوا البیت ... فسقطت لوجهی و النار تسعر (... ۱۲) پس نزد درب [خانه ما] هیزم جمع کردند و [شعله] آتش آوردند تا خانه را آتش زنند ... پس من به صورت به زمین افتادم، در حالی که آتش زبانه می‌کشید ... خاطر نشان می‌گردد که بنا بر نقل علامه مجلسی (متوفای ۱۱۱۱) در کتاب □ «بحار الأنوار»، به سند فوق در کتاب «إرشاد القلوب» (تألیف: حسن بن محمد دیلمی متوفای ۷۷۱) نیز استناد گردیده است. (۱۳)

### نقل سوم

... و إضرامهم النار علی الباب ... و أخذت النار فی خشب الباب (... ۱۴) و به آتش کشیدن آن درب توسط آنها ... و در [لابلای] چوب درب [خانه حضرت زهرا علیها السلام] آتش زبانه می‌کشید ... □ خاطر نشان می‌گردد که به سند فوق، در کتابهای: (۱) - «کتاب الرجعه» (تألیف: محمد مؤمن استرآبادی متوفای ۱۰۸۸) (۲) - «حلیه الأبرار» (تألیف: سید هاشم بحرانی) (۳) - «بحار الأنوار» (تألیف: علامه مجلسی) (۴) - «نوائب الدهور» (تألیف: میرجهانی متوفای ۱۴۱۳) نیز استناد (۱۵) گردیده است. (۱۶)

### منبع شماره ۳

در کتابهای «الشافی فی الإمامه» (۱۷) و «تلخیص الشافی» (۱۸) می‌خوانیم: و آی اختیار لمن یحرق علیه بابه حتی یبایع! (۱۹) و کسی که درب خانهاش به آتش کشیده می‌شود تا بیعت کند، چه اختیاری دارد!

### منبع شماره ۴

در کتاب «مثالب النواصب» (۲۰) می‌خوانیم ...: وضعوا نارا علی باب علی علیه السلام (... ۲۱) آتشی بر درب خانه علی علیه السلام قرار دادند ...

### منبع شماره ۵

در کتابهای «تجرید العقائد» (۲۲) و «شرح التجرید» (۲۳) می‌خوانیم: و بعث إلى بیت أميرالمؤمنین علیه السلام لما امتنع من البیعه فأضرم فی النار (۲۴ (... ۲۵) هنگامی که امیرالمؤمنین علیه السلام از بیعت [با ابوبکر] خودداری کرد، به سوی خانه او فرستاد و در آن، آتش افروخت ...

### منبع شماره ۶

در کتاب «المحتضر» (۲۶) می‌خوانیم ...: و أحرقت بیت الوحی (... ۲۷) و خانه وحی را سوزاند ... خاطر نشان می‌گردد که بنا بر نقل علامه مجلسی در کتاب □ «بحار الأنوار»، به سند فوق در کتاب «زوائد الفوائد» (۲۸) نیز استناد گردیده است. (۲۹)

**منبع شماره ۷**

در کتاب «قواعد عقائد آل محمد علیهم السلام» (۳۰) می‌خوانیم: أنه علیه السلام ما خرج من بینه حتی احرق بابه (۳۱) او از خانه‌اش بیرون نیامد تا این که درب خانه‌اش به آتش کشیده شد...

**منبع شماره ۸**

در کتاب «النافع یوم الحشر (۳۲)» (۳۳) می‌خوانیم: فأضرموا فی بینه النار و أخرجوه قهرا. (۳۴) پس در خانه‌اش آتش افروختند و او را به زور بیرون آوردند.

**منبع شماره ۹**

در کتاب «المجلی» (۳۵) می‌خوانیم: و أحرق بیت فاطمه علیها السلام و دخل بغير إذنها (۳۶) و خانه فاطمه علیها السلام را سوزاند و بدون اجازه او، وارد [آن] شد...

**منبع شماره ۱۰**

در کتاب «مفتاح الباب (۳۷)» (۳۸) می‌خوانیم: فأضرم فی النار و فیة سیده نساء العالمین. (۳۹) پس در آن آتش افروخت؛ در حالی که بانوی زنان عالم، در آن [خانه] بود.

**منبع شماره ۱۱**

در کتاب «الحاشیه علی شرح التجرید» (۴۰) می‌خوانیم: و كان الإضرار متحققا (۴۱) و آتش زدن [درب خانه حضرت زهرا علیها السلام] قطعی است ... منبع شماره ۱۲ در کتاب «أنساب النواصب» (۴۲) می‌خوانیم: إنهم أحرقوا الباب و دخلوا الدار (۴۳) آنها درب را سوزاندند و وارد خانه شدند (... منبع شماره ۱۳ در کتاب «علم الیقین» (۴۴) می‌خوانیم: و إضرار النار فی بیت علی علیه السلام (۴۵) و آتش افروختن او در خانه علی علیه السلام...

**منبع شماره ۱۴****[توضیح]**

در کتاب «الرسائل الاعتقادیه» (۴۶) می‌خوانیم: فأضرم فی النار و فیة فاطمه علیها السلام (۴۷) و در آن آتش افروخت، در حالی که فاطمه علیها السلام در آن بود...

**درباره کتاب إثبات الوصیه (دارالأضواء، بیروت)**

تألیف یا کتابت «إثبات الوصیه»، منسوب به مسعودی [یا فردی دیگر (?)]، در ربیع الأول سال ۳۳۲ هجری قمری به پایان رسیده است؛ لذا عبارت «و أحرقوا بابه = درب خانه‌اش (علی علیه السلام) را به آتش کشیدند، صفحه ۱۴۳»، انعکاسی از باورداشت این حادثه تاریخی در اوائل قرن ۴ هجری و پیشینه آن در میراث مکتوب قرون نخستین می‌باشد.



## گفتار دوم: دورنمای احراق درب خانه فاطمه علیهاالسلام در فارسی نگاشته‌های علمای امامیه

علامه بر مصادر اصلی، تصریح به آتش گرفتن درب خانه فاطمه علیهاالسلام را در فارسی نگاشته‌های علمای امامیه نیز به وضوح می‌توان مشاهده نمود. برخی از این منابع عبارتند از: (۱) - کتاب «تحفه الأبرار» (تألیف: عماد الدین طبری متوفای قرن ۷)، صفحه ۲۴۹ (۲) - کتاب «رساله اصول الدین» (تألیف: مقدس اردبیلی متوفای ۹۹۳)، صفحه ۳۰۶ (ضمن هفده رساله) (۳) - کتاب «حدیقه الشیعه» (تألیف: مقدس اردبیلی)، صفحه ۳۰ (۴) - کتاب «جلاء العیون» (تألیف: علامه مجلسی متوفای ۱۱۱۱)، صفحه ۲۱۵ (۵) - کتاب «حق الیقین» (تألیف: علامه مجلسی)، صفحه ۱۰۲ (۶) - کتاب «أنس المؤمنین» (تألیف: محمد بن اسحاق حموی متوفای قرن ۱۰)، صفحه ۵۲ (۷) - کتاب «گوهر مراد» (تألیف: عبد الرزاق لاهیجی متوفای ۱۰۵۱)، صفحه ۵۶۵ (۸) - کتاب «أنیس الموحدین» (تألیف: ملا مهدی نراقی متوفای ۱۲۰۹)، صفحه ۱۸۰ (۹) - کتاب «ریاض الشهاده» (تألیف: محمد حسن قزوینی متوفای ۱۲۴۰)، جلد ۱، صفحه ۱۲۲ (۱۰) - کتاب «الکبریت الأحمر» (تألیف: قاینی بیرجندی متوفای ۱۳۵۲)، صفحه ۲۷۷ نکته سید مرتضی (متوفای ۴۳۶)، بعد از نقل «تهدید به احراق، به روایت بلاذری» (۴۸) می‌نویسد: و هذا الخبر قد روته الشیعه من طرق کثیره و إنما الطریف أن نرویه بروایه لشیوخ محدثی العامه و لکنهم کانوا یروون ما سمعوا بالسلامه و ربما تنبهوا علی ما فی بعض ما یروونه علیهم فکفوا عنه (۴۹...) و این خبر را شیعه از راه‌های زیادی روایت کرده است و نکته جالب این است که: ما آن را به روایت بزرگان محدثین اهل سنت روایت کنیم؛ اما آنها [در ابتدا] آنچه شنیده بودند را به درستی روایت می‌کردند؛ اما چه بسا به برخی از آنچه به ضرر خودشان روایت می‌کردند، آگاهی یافتند و از [نقل] آن، صرف نظر نمودند...

## گفتار سوم: درب خانه فاطمه علیهاالسلام در آئینه اسناد و مدارک تاریخی (منابع شیعه و سنی)

### سند شماره ۱

در کتاب «الإمامه و السیاسه»: تألیف: ابن قتیبه (متوفای ۲۷۶)، می‌خوانیم ثم قام عمر، فمشی معه جماعه حتی أتوا باب فاطمه، فدقوا الباب، (۵۰) فلما سمعت أصواتهم نادت بأعلى صوتها: یا أبت! یا رسول الله! ماذا لقینا بعدک من ابن الخطاب و ابن أبی قحافه؟! (۵۱) سپس عمر برخاست؛ پس جماعتی همراه او به راه افتادند؛ تا این که به درب خانه فاطمه رسیدند. پس به درب کوبیدند. هنگامی که [حضرت زهرا علیهاالسلام] صدای آنها را شنید، با رساترین نحوی که می‌توانست، فرمود: پدرجان! ای پیامبر خدا! ما پس از تو از فرزند خطاب (= عمر) و از فرزند ابی قحافه (= ابوبکر) چه‌ها کشیدیم؟!

### سند شماره ۲

در کتاب «أنساب الأشراف»: تألیف: بلاذری (متوفای ۲۷۹)، می‌خوانیم إن أبابکر أرسل إلى علی یرید البیعه فلم یبایع، فجاء عمر و معه فتیله، فتلقته فاطمه علی الباب؛ فقالت فاطمه: یا بن الخطاب! أتراک محرراً علی بابی؟! قال: نعم (... ۵۲) ابوبکر، [شخصی را] نزد علی فرستاد و از او بیعت می‌خواست؛ ولی او بیعت نکرد. پس عمر آمد، در حالی که همراه او شعله آتشی بود. پس فاطمه [در پشت] درب در برخورد با او فرمود: ای فرزند خطاب! آیا تو را چنین می‌بینم که می‌خواهی درب [خانه ما را] به آتش بکشی؟ او گفت: آری...

### سند شماره ۳

در کتاب «تثبیت الإمامه»: تألیف: یحیی بن الحسین زیدی یمنی (متوفای ۲۹۸)، می‌خوانیم فقال أبوبکر لعمر: إنهم فی جماعه و

اکسر باب هذا الرجل و جئنا به [کی] یدخل فی ما دخل فیہ الناس، فنهض عمر و من معه إلی باب علی فدقوا الباب، فدافعه فاطمه صلوات الله علیها فدفعها و طرحها (... ۵۳) پس ابوبکر به عمر گفت: با گروهی برخیز و درب خانه این مرد را بشکن و او را نزد ما بیاور تا در آنچه مردم در آن داخل شده‌اند (پذیرش خلافت ابوبکر)، داخل شود. پس عمر و همراهانش به سوی خانه علی برخاستند و به درب کوبیدند. فاطمه که درود خدا بر او باد جلوی او را گرفت، پس او فاطمه را هل داد و پرت نمود...

## سند شماره ۴

در کتاب «تفسیر العیاشی»: تألیف: محمد بن مسعود عیاشی (متوفای ۳۲۰)، می‌خوانیم ... فلما انتهینا إلی الباب فرأتهم فاطمه صلوات الله علیها أغلقت الباب فی وجوههم ... فضرب عمر الباب برجله فکسره و کان من سعف (... ۵۴ ...) هنگامی که به درب [خانه حضرت زهرا علیها السلام] رسیدیم، فاطمه که درود خدا بر او باد متوجه شد و درب را بر روی آنها بست ... پس عمر، درب را با پایش شکست و جنس آن [درب] از چوب درخت خرما بود (... ۵۵)

## سند شماره ۵

در کتاب «الجمل»: تألیف: شیخ مفید (متوفای ۴۱۳)، می‌خوانیم ... أنفذ عمر بن الخطاب قنفذا و قال له: أخرجهم من البیت، فإن خرجوا و إلا فاجمع الأخطاب علی بابه (... ۵۶ ...) عمر بن خطاب، قنفذ را مأمور کرد و به او گفت: آنها را از خانه بیرون کن، پس اگر بیرون آمدند [که آمدند]، و گرنه هیزمها را بر درب خانه‌اش جمع کن ...

## سند شماره ۶

در کتاب «تاج العقائد»: تألیف: علی بن محمد اسماعیلی یمنی (متوفای ۶۱۲)، می‌خوانیم ... ثم وضعهم الحطب علی باب بیت علی و فیہ سیده نساء العالمین فاطمه الزهراء بنت رسول الله لیحرقوه، لما امتنع عن الخروج إلی البیعه (... ۵۷ ...) هنگامی که از بیرون آمدن [از خانه] برای بیعت [با ابوبکر] خودداری کرد، بر درب خانه [علی] چوب گذاشتند تا آن را بسوزانند و این در حالی بود که در آن [خانه]، بانوی زنان عالم [یعنی] حضرت فاطمه زهرا دختر پیامبر خدا قرار داشت ...

## سند شماره ۷

در کتاب «الکشکول»: تألیف: سید حیدر آملی (متوفای قرن ۸)، می‌خوانیم ... ثم قال لقنفذ: ألحقنی بالنار و الحطب! ففعل و صاروا بأجمعهم إلی باب علی بن أبیطالب فقرع الباب قرعا شدیداً (... ۵۸ ...) سپس به قنفذ گفت: با آتش و هیزم به دنبال من بیا! پس او (قنفذ) این کار را انجام داد و همگیشان نزد خانه علی بن ابیطالب آمدند. سپس به شدت به درب کوبید...

## سند شماره ۸

### [توضیح]

در کتاب «علم الیقین»: تألیف: فیض کاشانی (متوفای ۱۰۹۱)، می‌خوانیم ... و أتى بهم إلی منزل أميرالمؤمنین فوافقوا بابه مغلقا فصاحوا به: اخرج یا علی ...! فلم یفتح لهم الباب. فأتوا بحطب فوضعوه علی الباب (... ۵۹ ...) و آنها را به نزد خانه‌ی امیرالمؤمنین آورد؛ پس به نزد خانه‌اش آمدند، در حالی که درب بسته بود. پس بر او فریاد کشیدند: ای علی! بیرون آی ...! ولی او درب را به

روی آنها نگشود؛ پس آنها هیزم آوردند و بر درب خانه گذاشتند (... ۶۰)

### آیا درب خانه‌های مدینه «مسمار» داشته است؟

استاد شیخ حسین غیب غلامی هرساوی در کتاب ارزشمند «علی بن ابیطالب علیه السلام و رمز حدیث فدک»، صفحه ۹۴، سند تاریخی زیر را از منابع اهل سنت استخراج نموده‌اند... و ما عمل علی بن ابیطالب مصراعی داره إلا بالمسمار. (۶۱...) و علی بن ابیطالب دو لنگه درب [خانه] خویش را جز با [استفاده از] مسمار (میخ) نساخت [و از روش دیگری برای ساختن آن، استفاده نکرد] (۶۲...)

### یادآوری

#### اشاره

خانه مسکونی حضرت علی و حضرت زهرا علیهما السلام که در مجاورت مسجد النبی صلی الله علیه و آله قرار داشت؛ تنها دارای یک درب بود که به سوی مسجد باز می‌شد و هجوم به بیت فاطمه علیها السلام نیز از همین درب صورت پذیرفت. (۶۳)

#### سند شماره ۱

قال ابن عباس: و سد أبواب المسجد غیر باب علی... و هو طریق لیس له طریق غیره. (۶۴) ابن عباس گفت: و [پیامبر] دربهای [خانه‌های رو به] مسجد را به جز درب [خانه] علی بست... و وی [حضرت علی علیه السلام]، راهش به بیرون از خانه، [تنها] از آن درب رو به مسجد بود و راه دیگری [برای خروج از خانه] نداشت.

#### سند شماره ۲

قال ابن عباس: سد رسول الله أبواب المسجد غیر باب علی... و هو طریق لیس له طریق غیره. (۶۵) ابن عباس گفت: پیامبر دربهای [خانه‌های رو به] مسجد را به جز درب [خانه] علی بست... و وی [حضرت علی علیه السلام]، راهش به بیرون از خانه، [تنها] از آن درب رو به مسجد بود و راه دیگری [برای خروج از خانه] نداشت.

### پی‌نوشت

(۱) - ر.ک: دانشنامه شهادت حضرت زهرا علیها السلام، بخش یکم، کتاب پنجم. (۲) - این کتاب که با تقریظ دکتر صادق آئینه‌وند و دکتر سید جعفر شهیدی به چاپ رسیده، علیرغم برخی تحلیلهای ارزنده‌ای که ارائه نموده است؛ حاوی برخی شبهه افکنیها نیز می‌باشد. (۳) - تمامی اسناد مندرج در این نوشتار، برگرفته از کتاب «دراسة و تحلیل حول الهجوم علی بیت فاطمه علیها السلام» می‌باشد. (۴) - تألیف: سلیم بن قیس هلالی (متوفای ۷۶ یا ۹۰) (۵) - الهجوم، ص ۲۲۴. (۶) - الهجوم، ص ۲۲۷. (۷) - الهجوم، ص ۲۲۹. (۸) - در این مقام، تنها قدمت نگارش این کتاب مورد توجه بوده است (۹) - تألیف: حسین بن حمدان (متوفای ۳۳۴) (۱۰) - الهجوم، ص ۲۵۵. (۱۱) - الهجوم، ص ۲۵۵. (۱۲) - الهجوم، ص ۲۵۶. (۱۳) - الهجوم، ص ۲۵۸. (۱۴) - الهجوم، ص ۲۵۹. (۱۵) - این قبیل استنادها، حاکی از اطمینان علمای شیعه به مضمون نقل و اعتماد آنان به محتوای آن خبر، می‌باشد. خاطر نشان می‌گردد که ضعیف بودن یک راوی یا متهم بودن او به غلو، لزوماً بدین معنا نیست که هیچ یک از مطالب

مندرج در کتاب وی قابل استناد نمی‌باشد. برای مثال: نجاشی (متوفای ۴۵۰) درباره نوفلی می‌نویسد: «ضعیف، لکن له کتاب حسن کثیر الفوائد» (... رجال نجاشی، ردیف ۷۵) یا درباره حسین بن عبیدالله السعدی می‌نویسد: ممن طعن علیه و رمی بالغلو له کتب صحیحۃ الحدیث» (... رجال نجاشی، ردیف ۸۶) (۱۶) - الهجوم، ص ۲۶۱ - ۲۶۲ (۱۷) - تألیف: سید مرتضی (متوفای ۴۳۶) (۱۸) - تألیف: شیخ طوسی (متوفای ۴۶۰) (۱۹) - الهجوم، ص ۲۷۸ - ۲۷۹ (۲۰) - تألیف: ابن شهر آشوب مازندرانی (متوفای ۵۸۸) (۲۱) - الهجوم، ص ۲۹۴. (۲۲) - تألیف: خواجه نصیر الدین طوسی (متوفای ۶۷۲). (۲۳) - تألیف: علامه حلی (متوفای ۷۲۶). (۲۴) - درباره این تصریح، نکته ظریفی را در کتاب «حقایق پنهان» (مندرج در بخش یکم از دانشنامه شهادت حضرت زهرا علیها السلام، کتاب سوم) ذکر نموده‌ایم که در این مقام، توجه دوباره به آن خالی از فایده نیست. (۲۵) - الهجوم، ص ۳۰۵. (۲۶) - تألیف: حسن بن سلیمان حلی (متوفای قرن ۸). (۲۷) - الهجوم، ص ۳۰۷. (۲۸) - تألیف: سید رضی الدین علی، فرزند سید بن طاووس (متوفای قرن ۹). (۲۹) - الهجوم، ص ۳۰۷. (۳۰) - تألیف: عز الدین دیلمی (متوفای ۷۱۱). (۳۱) - الهجوم، ص ۳۱۰. (۳۲) - المطبوع باسم: الباب الحادی عشر مع شرحه. (۳۳) - تألیف: فاضل مقداد (متوفای ۸۲۶). (۳۴) - الهجوم، ص ۳۱۵. (۳۵) - تألیف: ابن ابی‌جمهور احسائی (متوفای اوائل قرن ۱۰). (۳۶) - الهجوم، ص ۳۲۰. (۳۷) - المطبوع مع الباب الحادی عشر. (۳۸) - تألیف: ابن مخدوم عربشاهی جرجانی (متوفای ۹۷۶) (۳۹) - الهجوم، ص ۳۲۱. (۴۰) - تألیف: مقدس اردبیلی (متوفای ۹۹۳). (۴۱) - الهجوم، ص ۳۲۱. (۴۲) - تألیف: خادم استرآبادی (متوفای قرن ۱۱). (۴۳) - الهجوم، ص ۳۳۱. (۴۴) - تألیف: فیض کاشانی (متوفای ۱۰۹۱) (۴۵) - الهجوم، ص ۳۳۲. (۴۶) - تألیف: خواجه‌نوی مازندرانی (متوفای ۱۱۷۳) (۴۷) - الهجوم، ص ۳۳۵. (۴۸) - نقل وی از بلاذری چنین است: و قد روی ابلاذری ... فجاء عمر و معه قبس فنلقته فاطمة علی الباب، فقالت: یابن الخطاب! أتراکم حرق علی بابی؟ قال: نعم (... (۴۹) - تلخیص الشافی (شیخ طوسی)، ج ۳، ص ۷۶، چاپ: مطبعة الآداب، نجف. (۵۰) - ابن ابی‌الحدید معتزلی (متوفای ۶۵۶) از قول براء بن عازب در جریان آگاه ساختن بنی‌هاشم از ماجرای سقیفه توسط او نقل می‌کند ... و خرجت أشتد حتی انتهیت إلی بنی هاشم و الباب مغلق، فضربت علیهم الباب ضربا عنيفا ... و با سرعت بیرون آمدم تا به بنی‌هاشم رسیدم، در حالی که درب بسته بود؛ پس به شدت به درب کوبیدم (... شرح نهج البلاغه، ج ۱، ص ۲۱۹) (۵۱) - الهجوم، ص ۱۷۰. (۵۲) - الهجوم، ص ۱۷۴. (۵۳) - الهجوم، ص ۲۳۹. (۵۴) - الهجوم، ص ۲۴۵. (۵۵) - ظاهرا درب در دو سمت مجاور با دیوار، دارای تیرکی چوبی نیز بوده است؛ چنانچه در تفسیر آیه ۱۳۲ سوره طه می‌خوانیم: فلما أنزل الله هذه الآیة کان رسول الله ص یجیء کل یوم عند صلاة الفجر حتی یأتی باب علی و فاطمة و ... ثم يأخذ بعضادتی الباب و یقول: پس هنگامی که خدای متعال این آیه را نازل کرد، پیامبر خدا هر روز در هنگام نماز صبح می‌آمد تا به درب خانه علی و فاطمه می‌رسید ... سپس دو چوبه کناری درب را می‌گرفت و می‌گفت ... علی بن ابراهیم متوفای ۳۰۷، تفسیر قمی، ج ۲، ص ۶۷ این برداشت مورد تأیید لغت شناسان نیز می‌باشد؛ چنانچه ابن حماد جوهری در کتاب «الصحاح» می‌نویسد: و كذلك عضادات الباب و هما: خشبتاه من جانیه. الصحاح تاج اللغة و صحاح العربیه، ج ۲، ص ۵۰۹ (۵۶) - الهجوم، ص ۲۷۵. (۵۷) - الهجوم، ص ۲۹۹. (۵۸) - الهجوم، ص ۳۱۴. (۵۹) - الهجوم، ص ۳۲۵. (۶۰) - جهت آشنایی تفصیلی با تحقیقاتی که در زمینه اثبات وجود درب برای خانه‌های مدینه (در سال یازدهم هجری) صورت گرفته است، به منابع ذیل مراجعه فرماید: [۱] - کتاب «مأساة الزهراء علیها السلام»، ۳۰۹، تألیف: سید جعفر مرتضی عاملی، جلد دوم، صفحات ۲۳۹ چاپ: دارالسیره. [۲] - کتاب «حوار مع فضل الله حول الزهراء علیها السلام»، ۳۵۹، تألیف: سید هاشم هاشمی، صفحات ۳۵۱ چاپ: دارالهدی. [۳] - کتاب «المحسن بن فاطمه علیها السلام»، ۲۳۸، تألیف: شیخ عبد الزهراء قطیفی، صفحات ۲۱۷ چاپ انوارالهدی. خاطر نشان می‌گردد که شبهات القا شده در این زمینه، ریشه در کتاب «طبقات الکبری» (تألیف: ابن سعد، متوفای ۲۳۰) دارد؛ چنانچه ابراز شده: پاره‌ای از محققین بر این باورند که خانه‌های مدینه در آن عهد فاقد درب به معنای امروزی آن بوده و به جای درب، بر چارچوب ورودی خانه، پرده می‌آویختند. (سایت اینترنتی «sonnat»، افسانه آتش زدن درب خانه حضرت فاطمه، ارسال

شده در تاریخهای ۱۰ تیرماه ۱۳۸۵ و ۹ دی ماه ۱۳۸۵) جهت آشنایی با تعصبات تند تسنن گرایانه «ابوعبدالله، محمد بن سعد بصری»، به کتاب «انکار آفتاب»، تألیف: حسین خان صنمی، صفحات ۴۴، ۵۴ - ۷۱، ۷۷ - ۷۸ و ۹۲ مراجعه فرمایید. [، (۶۱) - المواهب اللدنیه (: قسطلانی)، ج ۳، ص ۴۰۹؛ الدرۃ الثمینة (: ابن نجار)، ص ۲۰۵. (۶۲) - «وتد» میخ چوبی قطور و سرپهنی است (به شکل مخروط یا هرم) که در زمین یا دیوار می‌کوبند. «مسمار» میخی همانند «وتد» ولی (معمولا) از جنس آهن می‌باشد که استفاده از آن جهت نگهداری قطعات چوبی درب، ضروری بوده است. مسمار به گونه‌ای بوده است که: محکم کوبیدن آن در چوبهای درب، می‌توانسته موجبات ترک خوردن و شکاف برداشتن چوب را فراهم آورد. ر.ک: • الکافی، ج ۵، ص ۲۴۳، ب ۲۹، ح ۵۹؛ الإستهصار، ج ۳، ص ۱۳۲، ب ۸۷، ح ۵؛ التهذیب، ج ۷، ص ۲۱۹ ب ۲۲، ح ۴۱؛ وسائل الشیعه، ج ۱۹، ص ۱۴۴، ب ۲۹، ح ۲۴۳۲۶ بنابراین، پس از اصابت ضربه‌های شدید (همانند: لگد زدن به درب)، چوب درب توسط مسمار شکاف برداشته و در نتیجه، مسمار از جای خود بیرون آمده و با باز شدن ناگهانی درب، موجبات مصدومیت صدیقۀ طاهره علیها السلام بین درب و دیوار فراهم گردیده است؛ هر چند که گستاخانه، چنین ابراز شده: «چرا میخ بلندی از درب خانه به سمت داخل خانه بیرون آمده بود و علی بن ایطالب (ع) آن میخ را که در مواقع عادی نیز می‌توانست موجب جراحت اهل و عیال او گردد، در نیاورده یا خم نکرده بود؟! (سایت اینترنتی «sonnat»، افسانه آتش زدن درب خانه فاطمه، ارسال شده در تاریخهای ۱۰ تیرماه ۱۳۸۵ و ۹ دی ماه ۱۳۸۵) (۶۳) - دربی که هم اکنون در ضلع شرقی ضریح مسجد النبی صلی الله علیه و آله قرار دارد و به نام «باب فاطمه علیها السلام» شهرت یافته و به زائران مدینه منوره نشان داده می‌شود، مکان اصلی درب خانه فاطمه علیها السلام نبوده و محل حقیقی آن، در پایان دیوار غربی خانه فاطمه علیها السلام و پشت قفسه‌های پر از قرآن کریم حدودا در مقابل مکانی که مأذنه بلال نامیده می‌شود قرار دارد. (۶۴) - إحقاق الحق (: قاضی نورالله شوشتری متوفای ۱۰۱۹)، ج ۵، ص ۵۴۱؛ به نقل از: خصائص (: نسائی)، ص ۱۴ (۶۵) - إحقاق الحق، ج ۵، ص ۵۴۳؛ به نقل از: البدایة و النهایة (: ابن کثیر)، ج ۷، ص ۳۳۸۱.

### درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم جاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمائید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیفزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می‌کنند بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹ بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می‌دهند. مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه‌های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است. اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البيت عليهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت عليهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت

